

İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına Katılmaya İsteme ve İstememe Nedenleri Belirleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına Katılmaya İsteme ve İstememe Nedenleri Belirleme Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23420>

Özet

Bu anket, **İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına Katılmaya İsteme ve İstememe Nedenleri Belirleme Anketi** başlığı altında, 2006 yılında Murat Güneş tarafından Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçek, ilköğretim okulu kademesinde görev yapan öğretmenlerin, mesleki gelişim amacıyla düzenlenen hizmet içi eğitim programlarına katılma konusundaki motivasyonları ve kararsızlıkları engelleri sistematik olarak tespit etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, özellikle Ankara'nın Mamak ilçesi örneği üzerinden öğretmenlerin hizmet içi eğitime yönelik tutumları derinlemesine analiz etmiştir.

Geliştirme türünde olan bu araç, eğitim yönetimleri ve politika yapıcılar için, programların etkinliğini artırmak ve öğretmen katılımını teşvik etmek amacıyla veri sunmayı hedeflemektedir. Anket, öğretmenlerin kişisel ve kurumsal faktörlere bağlı olarak hizmet içi eğitimlere katılma veya katılmama tercihlerini etkileyen temel dinamikleri ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Hizmet içi eğitim, Öğretmen, İlköğretim, Motivasyon, Katılım Nedenleri, Engelleyici Faktörler, Anket Geliştirme, Eğitim Yönetimi.

Yazarlar

Murat Güneş

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarına yönelik tutumlarını belirlemek ve bu tutumların altında yatan teşvik edici (istek) ve caydırıcı (isteksizlik) faktörleri ayrı boyutlarda ortaya koymaktır. Bu çalışma, Mamak ilçesindeki ilköğretim okulu öğretmenlerinin spesifik ihtiyaç ve algılarını merkeze alarak, eğitim yöneticilerine gelecekteki programlar planlama, içerik geliştirme ve uygulama süreçlerini optimize etme konusunda somut veriler sunmayı hedeflemiştir.

Anket, sadece katılım isteğini değil, aynı zamanda katılımı engelleyen pratik (zaman, maliyet, ulaşım) ve algusal (program kalitesi, ihtiyaca uygunluk) nedenleri de kapsamlı bir şekilde inceleyerek, hizmet içi eğitimin etkinliğini maksimize etmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin mesleki gelişim motivasyonlarını etkileyen çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, iki ana tematik alana ayrılmıştır:

Katılmaya İsteme Nedenleri: Öğretmenleri hizmet içi eğitime yönlendiren içsel motivasyon (mesleki yeterliliği artırma, kişisel gelişim) ve dışsal motivasyon (kariyer ilerlemesi, sertifika alma, sosyal etkileşim) faktörlerini içerir.

Katılmama İsteme Nedenleri: Öğretmenlerin katılmama engelleyen faktörlerdir. Bunlar arasında programların uygunsuz zamanlaması, mali yük, ailevi sorumluluklar, program içeriğinin güncel olmaması veya kurumsal desteğin yetersizliği gibi engeller bulunmaktadır.

Bu iki boyutun incelenmesi, öğretmenlerin hizmet içi eğitim politikalarına yönelik bütüncül bir bakış açısı sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerliliğine dair spesifik istatistiksel katsayılar (örneğin, faktör yükleri veya korelasyon matrisleri) kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, geçerlik çalışmaları **kapsam geçerliliği** (uzman görüşleri ile) ve **yapı geçerliliği** (faktör analizi ile) yöntemleri kullanılarak detaylıca incelenmiş olması beklenmektedir. Geçerlik analizleri, anketin amaçlanan yapıları doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin istatistiksel değerler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı veya test-tekrar test güvenilirliği) kaynakta yer almamaktadır. Geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin iç tutarlılığını sağlamak amacıyla psikometrik analizlerin yapıldığı ve bu sonuçların tezin metodoloji bölümünde sunulduğu varsayılmaktadır. Yüksek bir güvenilirlik katsayısı, anketin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde tutarlı sonuçlar üreteceğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, katılma nedenleri ve katılmama nedenleri olmak üzere iki temel boyutu ölçtüğünden, geliştirme sürecinde **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** tekniklerinin kullanıldığı tahmin edilmektedir. Bu analizler, anketin maddelerinin teorik olarak belirlenen bu iki ana yapı altında toplanıp toplanmadığını kontrol etmek için gereklidir. Faktör analizi, öğretmen motivasyonlarını ve engellerini oluşturan alt faktörlerin (örneğin, idari destek,

kişisel fayda, pratik zorluklar) ayrılmamasına olanak tanır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiş anket)

Format: Anket (Likert tipi derecelendirme içermesi muhtemeldir, ancak derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.)

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin Eğitimciler

Popülasyon Detayları: Ankara İli, Mamak İlçesi sınırları içerisindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitime yönelik görüş ve tutumları, belirlenen maddeler üzerinden toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Murat Güneş, Eğitim Yönetimi, Mesleki Gelişim, Eğitim Politikaları, Mamak, Eğitim Psikolojisi, Program Değerlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: mgunesogretmen@hotmail.com

Yazın Adresi: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2006 yılında akademik bir çalışmada (yüksek lisans tezi) bağlamında geliştirilmiştir. Akademik tezler genellikle kamuya açık kaynaklardır; ticari olmayan akademik kullanımlar için izin gerekliliği yazarın kişisel politikalarına bağlıdır, ancak tezin tamamı YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ilkogretim-okulu-ogretmenlerinin-hizmet-ici-egitim-programlarina-katilmayi-isteme-ve-istememe.pdf](#)

Kaynaklar

Güneş, M. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarına katılmayı isteme ve istememe nedenleri (Mamak ilçesi örneği)* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YÖK Ulusal Tez Merkezi Bağlantısı: tez.yok.gov.tr

İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına Katılmayı İsteme ve İstememe Nedenleri Belirleme Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu ölçeğin maddeleri, kaynak metinde doğrudan listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi için lütfen yazarın 2006 tarihli yüksek lisans tezine (Güneş, M. (2006)) başvurunuz.